پوهندوی محمد اسمعیل یون ۲۶/۰۷/۲۰۱۰

خپلو هیوادوالو ته داډ (د حقیقت په لټه)

د ټلویزیوني بحثونو په لړ کې څو موده دمخه (اریانا) خصوصي ټلویزیون د کابل کنفرانس په اړه یو ګردی مېز جوړ کړی و. زه له نږدې څلورو پنځه میاشتو راهیسې ټلویزیوني بحثونو ته نه وم تللی. که څه هم په دې موده کې په لسګونو ځله او په ډېر ټینګار سره بېلابېلو خصوصي ټلویزیونونو بللی یم، خو نه مې غوښتل په ټلویزیونونو کې ډېر ځرګند شم. اریانا ټلویزیون په دې ترڅ کې څو څو ځله بلنه راکړې وه، خو ما خپل عذر وړاندې کړی و. دا ځل د اریانا ټلویزیون یو ویاند ښاغلي (لطیف محمود) په ډېر ټینګار راته وویل او د ښاغلي احسان الله اریزي سپارښتنه یې هم راته وکړه، راته یې وویل چې ښاغلی (فاضل سانچارکی) د ((اپوزېسیون)) او ښاغلی (وحید عمر) د دولت په استازی او تاسې د پوهنتون د یوه استاد په توګه په دې ګردي مېز کې ګډون کوئ. که څه هم ما ښاغلي لطیف محمود ته وویل چې زه جلال اباد ته په سفر یم خو هغه ډېر ټینګار وکړ او هیله یې ځرګنده کړه. لنډه دا چې اریانا ټلویزیون ته لاړم، زه (یون) او ښاغلی سانچارکی تر ټاکلي وخت لږ دمخه ورسېدو. تر بحث وړاندې مو پر فرهنګي مسایلو یو څه شخصي بحث وکړ، ګردي مېز ته لا لږ وخت پاتې و چې ښاغلی عبدالحفیظ منصور هم ستوډیو ته راننوت، که څه هم ښاغلي محمود ماته د منصور په اړه نه وو ویلي، خو ما ځکه په بحث کې ګډون وکړ چې بیا دا ښاغلي فکر ونه کړي چې دی (یون) ګني زموږ د ځواب نه دی. تر دې دمخه ما له ښاغلي منصور سره دوه بحثونه یو په (اریانا) او بل په (طلوع) ټلویزیون کې تېر کړي وو، هلته ماته د ښاغلي منصور د منطق وزن معلوم و چې په کومه کچه دی. هغه دواړه بحثونه د منطق، زغم، استدلال او سیاسي پرنسیپ له مخې دې ښاغلي بایللي وو. هغه وخت ماته د منصور منطق او اوسپله ښه معلوم شوي وو؛ هر ځل چې بحث پای ته رسېدلی، نو ده له خدای پامانی پرته یو څو ترخې خبرې خوشې کړې او بیا همداسې په منډه له ستوډیو څخه وتلی دی. یو ځل یې په اریانا ټلویزیون کې تر بحث وروسته په ډېره ترخه او مسخره بیزه لهجه یې وویل: ((او یک کتاب شما را خواندم)). ما ورته وویل: ((ما هم او دوکتاب تانرا خواندیم)) ده وویل: ((ما خو هشت کتاب نوشته کردم، تو کدام اش خوانده اید؟)) ما ورته وویل: ((ما سی و سه عنوان کتاب نوشته کردیم تو کدام اش خواندی؟)) همدې سره په ډېره بیړه له ستوډیو څخه ووت.

په طلوع ټلویزیون کې د (صد روز نخست) پروګرام کې هم له سختي ماتې سره مخامخ شو، هلته هم کله چې بحث خلاص شو له خدای پامانی پرته له ستوډیو څخه ووت، په تلو تلو کې همداسې ځان سره ګرېبده. خدای حاضر دی چې دا دواړه ځله زه تصادفاً له ده سره مخامخ شوی یم، کېدی شي دی دمخه خبر و، خو زه خبر نه وم، دا درېیم ځل هم همداسې و.

کله چې د بحث وخت نږدې شو، نو د پروګرام چلوونکي ښاغلي (نصیر احمد فیاض) ښاغلي لطیف محمود ته وویل: ((څنګه شو د دولت نماینده؟)) هغه وویل: ((راروان دی)) څو دقیقې وروسته ښاغلی (رفیع فردوس) چې د حکومت د رسنیو مشاور دی، راننوت، بحث پیل شو، دا بحث کېدی شي اکثرو لیدونکو لیدلی وي، قضاوت به یې هم پرې کړی وي، زه نه غواړم هغه خپرې شوې خبرې بیا تکرار کړم، خو زه غواړم هغه څه چې سانسور شول او نشر نه شول او دا چې تر بحث وروسته څه پېښ شول؟ پر هغو لنډه رڼا واچوم:

افغان جرمن آنلاین تاسو په درنښت همکاری ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادښت: دلیکني د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیرلو مخکي په خیر و لولئ

لومړۍ سانسور شوې برخې ته راځم:

ما د خپلو خبرو په ترڅ کې وویل: ((حکومت په عمومي ډول له دوو کټه ګوریو خلکو جوړ دی: یوه تنظیمي برخه ده او بله د روښنفکرانو برخه، تنظیمي برخه د تنظیمي ملاحظاتو او روښنفکره برخه د خپل ظرفیت او کفایت له مخې په حکومت کې ونډه لري.)) کله چې ښاغلي منصور ته بل ځل نوبت ورسېد، نو ویې ویل: ((اگر جامعه جهانی در افغانستان حکومت درست میخواست چرا یک شخص (کرزی) بیسواد سر مردم تحمیل کرد)) و اینها (یون) که از روشنفکران نام میبرد، این روشنفکران را ما (دزدان کمپیوتری) میگویم)).

ده نورې هم ډېرې خبرې وکړې چې اکثره هغه نشر شوې، خو دا پورته دوه غټې خبرې یې نشر نه شوې، زما هم ډېرې خبرې نشر شوې، خو دده د دې پورته دوو خبرو ((بیسواد)) او ((دزدان کمپیوتری)) ځواب یې نشر کړ. ددې دوو سپوره الفاظو په باب زما ځواب داسې و: ((سواد په دوه ډوله دی: یوه ته رسمي سواد وایي او بل ته نارسمي، رسمي هغه ته وایي چې یو څوک له لومړي ټولګي څخه بیا تر فاکولتې پورې پروسه طی کړي او نا رسمي هغه ته وایي چې یو څوک له خپلې ټولنې څخه سم برداشت ولري او هغه سمه تحلیل کړي، مهمه نه ده چې دی دې رسمي سواد ولري. اوس خو ټوله دنیا پوهېږي چې کرزی د سواد دا دواړه ډولونه لري، دا چې ته یو باسواده سړي ته بېسواده وایې، زما ستا پر سواد شک پیدا شو چې ته سواد لرې که نه؟ هو کرزی دا سواد نه لري چې کعبه کې قسم وخوري او بیا یې تر پښو لاندې کړي، که دا د سواد برخه وي نو تاسې بیا په دې کې اول یاست. دا چې ته د هېواد روښنفکرانو ته، چې خپل فکر او ټول توان د هېواد د ابادۍ لپاره لګوي ((دزدان کمپیوتری) وایې دا نو ستا د اخلاقو نمایندګي کوي. پاتې شوه اصلي موضوع، نننۍ موضوع کابل کنفرانس ته ځانګړې شوې ده، حاشیې ته باید لاړ نه شو، پر اصلي موضوع باید بحث وکړو...))کله چې مې د شپې (اریانا) ټلویزیون تعقیب کړ، زما د خبرو پر پورتنۍ برخې سربېره یې زما د خبرو یوه بله اساسي برخه هم سانسور کړې وه. د شپې مې لطیف محمود، نصیراحمد فیاض، حاجي صیب اسمعیل (د اریانا ټلویزیون سرپرست) او احسان الله اریزي صیب ته چې دا مهال په هالنډ کې وو، ټلیفونونه وکړل، حاجي صیب اسمعیل وویل: ((موږ ته ټلیفون وشو چې دا بحث باید قطع کړو.)) دا چې چا ټلیفون کړی و، معلوم نه شو، زما په ډېر ټینګار یې بحث سهار لس بجې بیا کېښود، زما د ځوابونو یوه برخه یې ورسره کېښودله، خو هغه برخه چې پورته مې ورته اشاره وکړه او ځینې نورې بیا هم ترې کټ شوې وې.اریانا ټلویزیون بیا د بهر لپاره دا مرکه نوره هم کټ کړې او هغه برخه چې اوس (You Tube) ته پورته شوې، هغه هم نیمګړې ده. د اریانا ټلویزیون سرپرست ښاغلي حاجي اسمعیل په دې پلمه چې هغه (منصور) جمهور رئیس ته سپکې سپورې کړې وې او دا زموږ پالیسي نه ده چې دا ډول کنځلې نشر کړو. د مرکې د مهمې برخې د قطع کېدو علت وګڼه. ما ورته وویل: ((تر دې دمخه هم همدې ښاغلي منصور د همدې اریانا ټلویزیون له لارې تر دې ډېرې سپورې کلمې، هم ښاغلي کرزي او هم خپلو نورو مخالفانو ته کارولي، هغه تاسې نشر کړي خو دا ځل یې چې منطقي ځواب ویل شوی، هغه نه نشروئ؟

زما دلایل که هر څومره پرځای وو، خو د سانسور مخه یې ونه شوه نیولای.اوس راځم دویمې برخې ته!کله چې بحث خلاص شو، ما له خپلې کورتۍ څخه میک خلاصوه، زه پر څوکۍ ناست وم، دا وخت منصور ودرېد، په ډېره قهرجنه لهجه یې وویل: ((تو وجدان داری؟)) ما وویل: ((مشکل دې څه دی؟)) دی نور هم ګرم شو ((به خدا می کشم ات)) ما وویل: ((اعصاب دې پرځای دي که نه؟)) بیا یې ما ته وویل: ((تو انسان هستی؟)) ما ورته وویل: ((زموږ او ستاسې اختلاف تر دې مېزه پورې و، ته چې بحث ته راځې باید د بحث اوسېله ولرې، د یوه افغان په شان، د یوه انسان په شان او د یوه مسلمان په شان باید خبرې وکړې!)) دی نور هم ګرم شو، له خولې یې لاړې بادېدلې، ویې ویل: ((گوش کو! من افغان نیستم، کسی که مرا افغان میگوید، بد میکند.)) ما وویل: ((خیر که افغان نیستی ما همرایت هیچ مشکل ندارم ما خو همرای پاکستانی و ایرانی گپ نمیزنم، تو که افغان نیستی خیر چرا یکبار خود را به ریاست جمهوری انتخاب کردی و دوبار هم به پارلمان؟ قانون اساسی افغانستان میگوید کسی که افغان باشد حق دارد رایه بگیرد و رایه بدهد، به خارجی ها این حق را نداده)). دې سره نور هم په جوش شو، رابرګ شو، زما کورتۍ ته یې لاس راوړ، ما ورته وویل: ((چې منطق درسره نه وي او د بحث اوسېله نه لرې هېڅ بحث ته مه راځه، اول خپل کور کې مشوره وکړه بیا بحث ته راشه او که ته رښتیا هم د منطق خاوند یې له اریانا ټلویزیون څخه به لایف وخت واخلو، دواړه به ازاد بحث وکړو.)) ده نور هم خپل کنټرول له لاسه ورکړ، غوښتل یې زما غاړې ته لاس راوړي، ما یې لاس ونیو، دا مهال په سټوډیو کې ولاړ کسان (فیاض، سانچارکی، محمود، فردوس او څو تنه نور ترمنځه شول، سره جلا یې کړو، دی د دېوال خواته دوو تنو له لاسونو نیولی و او زه هم دوه تنو نیولی وم. دی که څه هم دوه تنو نیولی و خو خوله یې تړلې نه وه، د یوه کوڅه ډب شخص په توګه یې چې څه خولې ته ورتلل، هغه یې بادول، هغه کنځلې چې ده کولې د کاغذ پرمخ یې لا تراوسه د لیکلو کلتور نه شته، یو ځل یې بیا کنځلې تکرار کړې او غوښتل یې پر ما ګوزار وکړي، دې کې نو زه هم پرځان پوه شوی نه یم چې څنګه مې ځان له دې دوو تنو خلاص کړی، زما یوه لغته خدای پاک دده پر سینه ور برابره کړه، جک یې نارې کړ او دی دېوال سره وموښت.ګوره حمزه خوله په خوله

افغان جرمن آنلاین په درښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادښت: دلیکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له راالیږلو مخکې په ځیر و لولـئ

چې نه شي لــه رقيب سره تــاتــه دې ښــکاره چـــې د سړو خبرې نورې ديدې کې خلکو سره خلاص کړو، دی له سټوډيو څخه په وتو شو، خو تر اخره يې کنځلې کولې، ما ورته وويل: ((ستا کرکټر ستا له دې خولې څخه معلومېږي)) ښاغلي سانچارکي ته مې وويل: ((دغه دې ستاسې د جبهه يانو اخلاق، کله چې د بحث اوسېله نه لرئ ولې بحث ته راځئ؟)) سټوډيو کې ټول اته نهه کسان وو، پر ټولو مې غږ کړ: ((وګورئ اخلاقو ته يې، په دې به هم سبا څوک ملامت وي چې خوله يې ورسموي، تاسې ټول دې شاهدان ياست چې نن ده دلته کوم الفاظ استعمال کړل؟)) لطيف محمود ته مې وويل: ((زه دوه غوښتنې لرم: يو دا چې دا شوی بحث به کټ مټ نشروئ او بل تر بحث وروسته چې ده کوم حرکت کړی ددې فلم به ماته راکوئ!)) هغه وويل: ((بحث خو کټ مټ نشروو، خو تر بحث وروسته جريان نه دی ثبت شوی، ځکه چې موږ خپلې کمرې ګل کړې وې.)) ما ورته بيا وويل: ((هسې نه چې سبا خپله دا ملامتي پر بل چا وانه چوئ؛ دوی همداسې دي.))

په دې کې ده نورې هم ځينې سپورې ترخې خبرې باد کړې خو غبټ ټکی يې همدا وو. دا چې ولې ښاغلی منصور د انفجار دې مرحلې ته ورسېد، اوس راځم دې خبرې ته: ددې کار يو علت شايد دا وي چې کېدی شي د هغه کرکټر او اخلاق همداسې وي؛ د يوه منطقي دوه اړخيز بحث اوسېله نه لري، بل علت دادی چې د اوو اتو کلونو په بهير کې د نظار شورا او اسلامي جمعيت،ويندويانو، خبرلوڅو او ((مفکرينو)) د ازادې ميډيا تر چتر لاندې د رسنيو يوه تنظيمي امپراتوري جوړه کړې وه، يوازې دوی د خبرو فاتحين وو، په هر بحث کې به هم ځانته او هم جوړه جوړه راڅرګندېدل او چا يې خبره ورتاوه کړې نه وه.

د تېرو درې څلورو کلونو په ترڅ کې څو تنو ملتپالو افغانانو خپل هېواد او ملت سره د مينې او پر لوی الله(ج) د توکل په قوت د دوی دا امپراتوري ونړوله، دا چې د دې نامشروع رسنيزې امپراتورۍ په نړولو کې چا اساسي نقش درلود، دا قضاوت لوستونکو ته پرېږدم؛ کاغذي فيلان او کاغذي اتلان نور د حقيقت د ويندويانو پر وړاندې د منطقي بحث تداوم جوګه نه دي، نو ځکه دوی دې ډول عمل ته لاس اچوي. هر کله چې ته يو څوک د منطق په توره مات کړې، نو د ماتې خوړلې لومړی حرکت به بې ځايه احساسات وي، دويمه مرحله به يې کنځاوې او سپوره خبرې وي او درېيم حالت يې همدا فزيکي لاس اچونه ده. پر ښاغلي منصور او د نظار شورا پر نورو ((بلبلانو)) دا درې پړاوونه اوس اوس د تېرېدو په حال کې دي، د دوی غټه وسله چې نور به يې پرې په اصطلاح لاځوابه کول هغه (جهاد) و، ما له ده سره په يوه ټلويزيوني بحث کې د جهاد له اصلي او فرعي، حقيقي او جعلي يا پروتوکولي څېرو څخه پرده پورته کړه، نور دوی هغه وسله د دې مجاهد ولس پر ضد نه شي استعمالولای، همداسې د ((مقاومت))، ((اپوزېشن))، ((ديموکراسي)) او نورو اصطلاحاتو څخه د ناوړه ګټې اخيستنې ټولې لارې مې پرې وتړلې، نو کله چې پر دوی د منطق ټولې لارې بندې شوې، نو ځکه يې دې ډول عمل ته لاس واچوه.

ښاغلي منصور هلته په سپکو سپورو بسنه ونه کړه، تر هغه وروسته بيا د ښاغلي رفيع فردوس په وينا، هغه ته يې هم سپکې سپورې وکړې، تر هغه وروسته يې بيا خپلو تنظيمي انډيوالانو ته هم ځان ور رسولای و، غوښتې يې وو، دې پېښې ته بله بڼه ور کړي. دې ښاغلي د جمهوري رياست او په تېرو پارلماني انتخاباتو کې تر ناکامۍ وروسته يو ځل بيا له کابل څخه ځان ولسي جرګې ته کانديد کړی دی، غواړي په دې ډول يوه ماجرا پيدا کړي او خپل ځان په کې د پخوا په څېر کاذب شهرت ته ورسوي. ما نه غوښتل د وړو اشخاصو دا ډول چلندونه د رسنيو مخ ته راوباسم، خو څرنګه چې دوی له دې حالت څخه هم ناوړه ګټه پورته کوي او پېښې ته بل ډول رنګ ورکوي، نو ځکه مې دا ليک وليکه. اکثره ملتپال افغانان هم د وخت د نزاکت په پام کې نيولو سره د سياسي چارو د کارپوهانو په بڼه د ځينو جنګسالارانو چلندونو ته په ژوره توګه متوجه دي، هغوی ته د وضاحت او داد په خاطر مې هم دا کار غوره وباله.

واقعيت دادی چې افغانستان کې د اوسنيو ازادو رسنيو اکثره برخه په مستقيم او نامستقيم ډول د يوه فاشيست او متعصب تنظيمي انحصار په منګولو کې راګير ده. دوی غواړي خپل دې ډول انحصار ته دوام ورکړي، نو که يو څوک له يوې ورې کړکۍ څخه هم ددې نامعقول تنظيمي انحصار د ختمولو او د هېواد د ملي ګټو د خونديتابه لپاره کار کوي، د دوی له خوا به له ډول ډول ګواښونو سره مخامخېږي، ان په مستقيم او نامستقيم ډول به د ځينو رسنيو له خوا هم ټکول کيږي. زه خپلو مظلومو هېوادوالو ته داډ ورکوم چې نور نو د منطق په ډګر کې د افغانستان د ملي هويت د مخالفينو زور اوبه شوی، يوازې د پرديو تر سيوري لاندې يې خپل څه ناڅه جنګسالاريز قوت او خصلت ساتلی، هغه به هم د لوی رب په فضل يو وخت د باد بنګه شي. موږ د حقيقتونو د لټون او بيان لړۍ پيل کړې، هيله ده دا حقيقتونه يو وخت پر واقعيتونو بدل شي. د افغانستان د لا سرلوړۍ او د هغه د دښمنانو د لا سرټيټۍ په هيله.
ستاسې د ټولو

يون

افغان جرمن آنلاين په درښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړيکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادښت: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولـئ